

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 816. An & qualiter novitii obligentur ad servandas regulas & statuta religionis, superiorumque regularium præcepta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Gl. in c. unic. dist. 53. v. in suo. Sylv. v. religio. 5. 9. 5. Unde etiam in iis certum habitum à sede apostolica approbatum habentibus necessarium esse ad valorem novitatus ut is seu probatio à suscepto habitu in eodem per annum peragatur juxta quod statuisse videtur Trid. sess. 25. c. 15. de regular. his verbis: *nec qui minore tempore quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admittatur.* teste Pirh. h. t. num. 29. communior habet sententia, quam tenet Gl. in c. super eo h. t. v. in eadem veste. Joan. And. ibid. Host. n. 3. Donat. tom. 2. prax. regul. p. 2. tr. 9. q. 14. num. 1. Sylv. l. c. Azor. p. 1. L. 12. c. 2. q. 9. Sanch. l. c. num. 29. Barbof. in c. 16. h. t. num. 7. in c. 11. h. t. num. 5. ex ea etiam aliquali ratione, quòd novitatus experiri debeat per annum asperitates, inter quas in quibusdam ordinibus una ex præcipuis est constans habitus delatio; tamen inquam id ita sit respectu istarum religionum, probabilius tamen est, loquendo in genere & abstrahendo ab iis earumque statutis, per se & spectatâ rei naturâ, ad probationem seu novitatum inchoandum & peragendum essentialiter non requiri susceptionem & delationem habitus religiosi, sed utrumque fieri posse in habitu sæculari. ut cum Abb. in cit. c. super eo. n. ult. Suar. tom. 3. de relig. l. 5. c. 13. num. 5. Castrop. tr. 16. d. 1. p. 3. c. 12. §. 3. num. 1. Pirh. cit. num. 29. Wiestn. num. 22. eò quòd tempus probationis tunc incipiat, quando quis facta petitione, ut ad eam admittatur, accedente consensu & acceptatione prælati, suscipitur, ut in religione probetur, ad quod per se & suapte naturâ non requiritur susceptio habitus, uti hæc patent ex constitutionibus Societatis p. 3. c. 2. §. 6. & Examine c. 1. §. 13. juxta quas ei certus habitus præscriptus non est; & novitatus peragi potest in veste sæculari, ut cum Sanch. l. c. c. 4. num. 29. notat Pirh. cit. num. 29. & ut constat, inchoatur à primis exercitiis in quibus novitii per plures septimanas deferunt suas vestes sæculares. neque his derogatum per Concilium Trid. ut bene Suar. cit. 13. num. 4. §. 5. cum non intenderit absolute statuere, ut seclusa etiam consuetudine, annus probationis non incipiat ante susceptionem habitus religiosi, sed ad summum voluit, ut ubi talis consuetudo est inchoandi novitatum à susceptione habitus, per annum à tali susceptione computandum, novitatus steterit in probatione. Addit quoque Pirh. quòd, si in religione aliqua habitus novitiorum sic distinctus ab habitu professorum, non pertineat ad substantiam novitatus, ita ut necessarium sit gestare illum ad hoc, ut dicatur in probatione stare; cum id ex nullo jure antiquo probari possit, nec quicquam per Trid. circa hoc innovatum, quippe in quo nulla sit mentio habitus proprii novitiorum. unde & in pluribus ordinibus idem est habitus novitiorum & professorum. vide de hoc Suar. l. c. c. 14. num. 10.

Quest. 815. In quo loco peragendus novitatus?

Resp. regulariter peragendus in monasterio seu domicilio religionis juxta c. 1. h. t. ita ut extra illud in sæculo valide peragi nequeat; eò quòd novitatus ad eum finem sit institutus, ut novitius religionis asperitatem & modum vivendi experiat, & religio vicissim de ejus moribus cognoscat, quorum neutrum haberi potest si extra religionem versetur in sæculo. Quod ipsum tamen limitandum nisi de legitima supe-

rioris licentia, etiam per potiorum anni probationis partem, extra religionem versetur, dum sic censetur adhuc verè esse in probatione, cum in loco, ubi est, sit ex licentia & sub obedientia prælati, quo quodcumque revocante, paratus redire ad monasterium, alioquin nec mitti possit peregrinatum, aut ad serviendum in Xenodochio. quamvis expediat frequenter eum revocare, & intra claustra detinere & ita docent Nav. L. 3. conf. 32. n. 2. & seq. & comment. 2. de regular. n. 7. notab. 2. Azor. p. 1. L. 12. c. 2. q. 8. in fine & c. 1. q. 7. Sanch. L. 3. mor. c. 4. num. 2. idem dicens de monialibus novitiis. Suar. tr. 3. L. 5. c. 14. num. 13. Rodrig. tom. 3. q. 9. regul. 9. 15. a. 10. Mirand. in man. præd. tom. 1. q. 22. a. 5. Barbof. in c. 16. h. t. num. 8. & de præf. Episc. cit. alleg. 101. num. 28. Pirh. h. t. num. 28.

Quest. 816. An & qualiter novitii obligentur ad servandas regulas & statuta religionis superiorumque regularium præcepta?

Resp. Quamvis decens sit hæc ab iis observari, non tamen per se directè in conscientia seu sub culpa ad eorum observantiam tenentur. Sylv. v. religio. 5. q. 6. Rodrig. l. c. q. 21. a. ult. Suar. tom. 3. l. 5. c. 16. num. 2. Sanch. de immunit. eccles. c. 9. dub. 3. num. 8. Pirh. h. t. num. 69. Wiestn. num. 40. Cum enim necdum regulam sint professi, nec ullis votis adstricti, non magis tenentur ad regulas & statuta ordinis, quam Catechumeni ad leges Ecclesie, donec per baptismum eam ingressi, & tanquam vera ejus membra recepti. neque etiam ex debito pariformitatis tenentur servare leges & præcepta professis imposita; cum debitum hoc non liget nisi illos, qui in eodem statu & professione sunt, in quo novitii non sunt, sed in probatione illius, dum solum intendunt illum experiri. ut Delb. l. c. quin tamen ad servandam pariformitatem illam teneantur, etsi non sub culpa, ex magna tamen decentia, negari non potest; cum æquissimum sit, ut, qui similem cum aliis vitam suscipiunt, & in perpetuum continuare intendunt, similem quoque sentiant in legibus disciplinam, quique cum professis iidem fruuntur privilegiis, eadem cum iis onera ferant & leges servant; tum etiam, quia alias convenienter à superioribus religionis gubernari ac ritè in ordine ad professionem institui (ad quod tamen suscipiendo habitum se tacitè obtulisse censentur) vix poterunt. Ad hæc diffinitas illa in servanda disciplina non levis causa esset turbatum, scandali & confusionis in monasterio, ad quæ cavenda cum teneantur directè sub culpa, sub eadem indirectè tenebantur ad servandas regulas, & ad non agendum passim iis contrarium. De cætero, licet novitii directè non subjiciantur regulis ac statutis ordinis, subjici tamen eos jurisdictioni spirituali prælatorum regularium non tantum in foro conscientie, sed & externo, quemadmodum clerici sæculares Episcopo, ac proinde ab illis ob delictum puniri posse, eisque præcepta dari, etiam sub censuris, quibus obedire tenentur, non in vim voti, sed quia subsunt ejus jurisdictioni; tenent Suar. cit. c. 16. num. 18. Sanch. cit. 10. num. 11. & 12. Laym. L. 4. tr. 5. c. 4. num. 3. Pirh. h. t. cit. num. 69. Et hæc quidem dicta de jurisdictione certa videntur respectu prælatorum regularium emptorum; cum hi jurisdictionem quasi Episcopalem in suos subditos, etiam novitios, habent. Prælati

lati verò ordinum non exemptorum quantum jurisdictionem in novitios exercere possint, desumendum esse ex concessione Episcoporum & cujusvis ordinis consuetudine, ait cum Laym. *l. c. num. 4.* Pirh. *l. c.* uti etiam inde desumendum, an & qualem potestatem reservandi peccata, & ad reservatis absolventi habeant hi praelati, ait Wiestn. *b. t. num. 43.* cum eodem Laym. de aliis autem praelatis ordinum exemptorum etsi Laym. *l. c. Coroll. 4.* & Mirand. *tom. 3. pralat. q. 34. num. 16.* asserant, quòd facta ab eis reservatio casuum in religionibus aliàs usitata novitios plerumque non afficiat, existentiam tamen, quòd, dum novitiis suis confessarios designant, his limitatam & ad certos casus se non extendentem jurisdictionem, sicut respectu religiosorum, sic & respectu novitiorum concedere possunt, idque ex dicta eorum jurisdictione quasi episcopali, etiam in novitios deducunt.

Quest. 817. Quibus juribus ac privilegiis gaudeant novitii?

Resp. Primò in genere: novitii gaudent omnibus juribus ac privilegiis sui ordinis. Suar. *tom. 4. de regular. tr. 10. L. 9. c. 1. num. 18.* Pelliz. *in man. regul. tom. 1. tr. 2. c. 7. num. 1.* Dian. *p. 3. tr. 2. resol. 73.* Pignat. *tom. 4. consult. 119. num. 18.* Pirh. *b. t. num. 77.* Reiffent. *num. 115.* ac plerique alicujus nominis auctores; Eò quòd; cum sint sub potestate religionis, suoque modo ejusdem pars & membra etsi non inseparabilia, portentque onera illius, æquum est, ut quoque jura ejus & merita participent *juxta regul. 55. fur. in 6.* Et sic in specie gaudent indulgentiis, quibus gaudent professi Pelliz. Reiffent. *LL. cit.* Portal. *in dub. regular. v. novitius. num. 54. vide compend. privil. Societ. v. indulgentia.* & licet absolute & in effectu religiosi non sint, in favorabilibus tamen veniunt nomine & censentur jure religiosorum. Arg. *c. religiosi. §. quamvis. de sent. excom. in 6.* suntque in casu ecclesiastico constituti & personæ Ecclesiasticæ, ut præter cir. AA. decius *in c. in presentia. de prob. n. 188.* Jaf. *in auth. si qua mulier. c. de SS. eccles. ad finem.* Gutt. *qq. can. L. 2. c. 1. num. 107.* Suar. *de defenf. fid. L. 4. c. 29. num. 5.* Sanch. *cit. c. 10. num. 1.* Delb. *de immun. Eccles. c. 1. du. 9. num. 5.* quia, ut Idem ait, hoc ipso, quòd ii more solito in religionem recipiuntur (cum mancipientur cultui divino & obsequiis religionis, vivant sub obedientia praelati, & faciant omnes observantias regulares, ita ut si in aliqua earum delinquant, à praelato puniantur) non est cur inter personas Ecclesiasticas non numerentur, quod ipsum juxta probabiliorum dicit de iis quoque, qui novitiis formaliter non sunt, id est, post annos pubertatis admissi, & versantes in novitiatu, sed etiam de novitiis materialiter seu largo modo talibus, ut sunt admissi ante annos pubertatis. Unde jam

2. Resp. Secundò in specie: gaudent novitii primò privilegio canonis: *si quis suadente 29. caus. 17. q. 4.* ità ut, si quis violentas manus in novitium, etiam nullo ordine initiatum, injiciat, incurrat excommunicationem læsententiæ, pro ut expressè statutum *cit. c. religiosi.* Suar. *de relig. tr. 3. l. 5. c. 11. num. 12.* Dian. *p. 6. tr. 8. resol. 7.* Sanch. *L. 5. mor. c. 4. num. 24.* Bonac. *d. 2. de excom. q. 4. p. 3. num. 7.* Bordon. *in cons. regular. resol. 28. num. 19.* Peregrin. & alii, quos citans ac sequens Delb. *l. c. num. 6.* ait, idem privilegium canonis explicitè concedi quoque dictis novitiis largo modo

sumptis. Secundò gaudent privilegio fori, ita ut à jurisdictione principum sæcularium quò ad forum judiciale eximantur, & coram judice Laico, neque in civilibus, neque in criminalibus causis conveniri valeant novitii religionis approbata. Azor. *p. 1. L. 42. c. 2. q. 11.* Sanch. *L. 6. mor. c. 10. num. 10. & 11.* Farin. *per crim. q. 6. num. 46.* Barbof. *de off. Episc. alleg. 12. num. 37.* Pirh. *num. 77.* Delb. *l. c. num. 1. & 6.* connexumque esse hoc privilegium fori privilegio canonis, ita ut, cui competit privilegium canonis, competat & privilegium fori, & contra, cum Dian. *l. c.* Suar. *de defenf. fid. l. c. num. 7.* Ellachin & aliis tradit Delb. *l. c. num. 7.* adeoque sicut illud, sic & hoc competere quoque dictis novitiis materialibus, ac ita conveniri solum poterunt novitii coram judice Ecclesiastico nempe praelato suo ab eoque puniri, dum monasterium est exemptum, si autem exemptum non est, etsi ob delicta privata commissa contra regulas & statuta puniri possint à praelato ob alia tamen non nisi ab Episcopo, ut cum Laym. *L. 4. tr. 5. c. 4. num. 4.* Pirh. *l. c.* quamvis alii ab eo citati, putata, Abb. *in c. cum contingat. de foro comp. num. 21.* Azor. *l. c.* Navar. *L. 2. cons. 4. & 5. de foro comp.* Sanch. *l. c.* velint indistinctè praelatum ordinis habere juris dictionem & potestatem cognoscendi, & puniendi suorum religiosorum, ac consequenter etiam novitiorum delicta, etiam graviora, saltem quæ dispositionem ab ordine non requirunt; non quidem de jure communi, sed ex speciali privilegio vel consuetudine. Extenduntur hæc dicta de privilegio fori, ita ut novitius ob delicta ab eo commissa ante religionis ingressum solum à judice Ecclesiastico cognosci debeat; eò quòd constituto Sixti V. vi cujus talis novitius habitu religionis spoliari, & à judice sæculari cognosci deberet, ac si religionem nunquam ingressus fuisset, moderata, per Clem. 8. teste Delb. *l. c. c. 6. & 11. 14. f. 4. num. 1.* ita ut vi illius talis criminosis ingressus fuerit validus ad hoc, ut talis novitius privilegio fori gaudeat, non secus acis, qui post commissum delictum statum clericalem assumpsit, à judice sæculari puniri non poterit, saltem in persona, sed ad summum in pecunia seu bonis, ut docet Bonac. *De LL. d. 50 q. 2. p. 1. §. 2. num. 6.* & alios non improbabiler omnino teneri à Marth. *de jurisd. p. 4. cens. 2. cas. 121. à num. 22.* testatur Delb. *l. c. num. 2.* idque etiam, si in fraudem ingressus esset novitiatum, quamvis quò ad hoc aliud sit de eo, qui in fraudem assumpsit clericatum. Extenditur secundò juxta probabilem, quam tenent Delb. *l. c. f. 5. num. 1.* Bonac. *l. c. §. 5. num. 2.* citatique ab eo Abb. Clar. Sayr. & alii, contrarium tenentibus Molin. *de just. de jure. tom. 4. d. 49. num. 24.* Peregrin. *ad consil. Theatinor. p. 2. c. 5. lit. R. §. 1.* & aliis apud Delb. ita ut novitius dimisso habitu ob delictum tempore novitiatus commissum à solo judice ecclesiastico possit cognosci. An verò cogi possit novitius à praelato suo religioso ad luedam pœnam delicto suo condignam, dum re adhuc integra, id est, antè captum judicium, à religione discedere volens, non resolvit. Delb. *Led. l. c. num. 3.* remittit ad Suar. *de relig. tom. 3. l. 5. c. 16. num. 8.* & ad De Vecchis *in prax. novitior. d. 11. num. 6.* Secundò gaudent novitii immunitate à tributis & gabillis; quia etsi redire iterum possunt ad sæculum, sunt tamen pars religionis, cujus personæ & bona, utpote Ecclesiastica, absque dubio immunita sunt à tributis, & inter personas Ecclesiasticas secundum dicta numerantur; tum etiam, quia ex receptissimo usu immunes sunt ab onere,

quò